

RELACION
PËR PROJEKTLIGJIN
PËR
DISA SHTESA DHE NDRYSHIME
NË LIGJIN NR. 9863, DATË 28.1.2008 “PËR USHQIMIN”, I
NDRYSHUAR

I. QËLLIMI I PROJEKTAKTIT DHE OBJEKTIVAT QË SYNOHEN TË ARRIHEN

Qëllimi i këtij projektligji është përcaktimi i parimeve të përgjithshme në lidhje me forcimin e kontrollit gjatë të gjithë zinxhirit ushqimor duke siguruar një nivel të lartë të mbrojtjes së shëndetit dhe interesave të konsumatorit.

Për këtë qëllim, ky projektligj, ka për objektiv të sigurojë bazën për të garantuar që çdo hallkë e zinxhirit ushqimor të jetë shumë e fortë për të arritur synimin që shëndeti i konsumatorit të jetë plotësisht i mbrojtur. Ky objektiv është i vlefshëm pavarësisht nga fakti nëse ushqimet prodhohen në Shqipëri apo importohen nga vende të tjera.

II. VLERËSIMI I PROJEKTAKTIT NË RAPORT ME PROGRAMIN POLITIK TË KËSHILLIT TË MINISTRAVE, ME PROGRAMIN ANALITIK TË AKTEVE DHE DOKUMENTE TË TJERA POLITIKE

Sigurimi i një niveli të lartë të mbrojtjes së shëndetit të njerëzve dhe interesave të konsumatorit është një nga prioritetet kryesore në programin politik të qeverisë shqiptare. Një politikë efikase e sigurisë ushqimore duhet të njohë natyrën komplekse të prodhimit të këtyre ushqimeve si dhe vlerësimin e monitorimit të risqeve mbi shëndetin e njerëzve. Për këtë arsye Qeveria shqiptare ka patur dhe ka në vëmendjen e saj forcimin e kontrollit dhe të monitorimit të ushqimeve që prodhohen dhe tregtohen në tregun shqiptar të destinuar për konsum njerëzor si dhe të ushqimeve që përdoren për kafshë.

Ky projektligj nuk është parashikuar në Programin Analitik të Akteve që do të miratohen për vitin 2017 në PKIE, kapitulli 12 “Politikat e Sigurisë Ushqimore, Veterinarisë dhe Fitosanitetit”, si dhe Strategjia Ndërsektoriale për Zhvillimin Rural dhe Bujqësor 2014 – 2020.

III. ARGUMENTIMI I PROJEKTAKTIT LIDHUR ME PËRPARËSITË, PROBLEMATIKAT, EFEKTET E PRITSHME

Lëvizja e lirë e ushqimeve të sigurta dhe të shëndetshme është një aspekt thelbësor i tregut të brendshëm dhe kontribuon ndjeshëm në shëndetin, mirëqenien dhe në interesat ekonomike dhe

sociale të konsumatorëve. Shembujt e viteve të fundit në Evropë si ajo e BSE (sëmundja e lopës së çmendur), gripi i shpendëve dhe dioksina, të cilat përbëjnë rrezik për shëndetin e popullatës por dhe shkaktojnë dëme nga pikëpamja ekonomike tregtare, kanë treguar se zinxhiri i prodhimit ushqimor po bëhet gjithnjë e më kompleks.

Ky projektligj përmirëson disa dispozitave të paqarta në ligjin aktual, nisur edhe nga praktika e krijuar dhe problemet e dala gjatë zbatimit të tij.

Ky projektligj është përqendruar kryesisht në përmirësimin e dispozitave lidhur me procesin e “analizës së riskut” dhe ndarjen e kompetencave ndërmjet Ministrisë dhe AKU-së në lidhje me këtë proces. Me qëllim që të reduktohet, eliminohet ose parandalohet një risk për shëndetin, tre komponentë ndërthuren në analizimin e riskut – vlerësimi i riskut, menaxhimi i riskut dhe komunikimi i riskut – që sigurojnë një metodologji për përcaktimin e masave efektive, proporcionale dhe qëllimit (ku duhet të arrihet) ose veprimeve të tjera për mbrojtjen e shëndetit. Me qëllim që këto të bëhen në baza shkencore në ligjin e ushqimit, vlerësimi i riskut do të bëhet në mënyrë të pavarur, objektive dhe transparente, në bazë të të dhënave dhe informacionit shkencor të vlefshëm.

Dispozitat lidhur me kontrollin zyrtar janë riformuluar dhe janë plotësuar me tre nene shtesë. Riformulimi sjell një përafrim më të mirë me *acquis communautaire* përsa i përket objektit të kontrollit, veprimtarive, teknikave dhe metodave të kontrollit. Riformulimet e neneve kanë synuar hedhjen e një hapi përpara në drejtim të legjislacionit evropian.

Më tej, janë riformuluar dhe grupuar në koherencë me njëra tjetrën dispozitat lidhur me instrumentet (masat) në dispozicion të AKU-së për sigurinë ushqimore. Këto masa janë gjithashtu riformuluar në përfaqje me ligjin e inspektimit dhe janë grupuar njëra pas tjetrës (në ligjin aktual ishin të shpërndara në kërre të ndryshëm dhe jo të plota) për të dhënë të plota hapat që duhen ndërmarrë gjatë marrjes së masave të kontrollit zyrtar.

Dispozitat lidhur me organizmin dhe funksionimin e AKU-së janë riformuluar dhe qartësuar me tej. Ndryshimet më të rëndësishme janë ato në lidhje me heqjen e dispozitave të cilat parashikojnë ngritjen dhe funksionimin e Bordit pranë AKU-së. Bordi i AKU-së, me kompetencat e dhëna në ligjin aktual, përbën një strukturë këshillimore inaktive, me detyra të cilat shpesh herë dublojnë funksionet politik bërëse të Ministrisë. Për më tepër, kjo strukturë nuk përputhet me modelin e AKU-së, si një institucion qendror dhe unik për sigurinë ushqimore i pajisur nga ligji me kompetenca të qarta. Sipas këtij modeli, është me funksionale që AKU të ketë një organizim vertikal me vartësi të drejtpërdrejtë nga Ministri.

Rregullimet e bëra me anë të këtij projektligji synojnë të pasqyrojnë, si në lidhje me statusin ashtu edhe me funksionet e AKU-së, konsolidimin e saj si autoriteti inspektues me i lartë në fushën e sigurisë ushqimore si dhe të gjithë hapësirës së fushëveprimit të Ministrisë.

IV. VLERËSIMI I LIGJSHMËRISË, KUSHTETUTSHMËRISË DHE HARMONIZIMI ME LEGJISLACIONIN NË FUQI VENDAS E NDËRKOMBËTAR

Projektligji propozohet në mbështetje të neneve, 78, 81 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës.

V. VLERËSIMI I SHKALLËS SË PËRAFRIMIT ME ACQUIS COMMUNAUTAIRE (PËR PROJEKTAKET NORMATIVE)

Ky projektligj përafrohet në mënyrë të pjesshme Rregulloren 178/2002/EC të Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 28 janar 2002 mbi parimet e përgjithshme dhe kërkesat e ligjit të ushqimit, krijimi i Autoritetit Evropian të Sigurisë Ushqimore dhe nxjerrja e procedurave të çështjet e sigurisë ushqimore dhe Rregulloren 882/2004/EC të Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 29 prill 2004 mbi kontrollin zyrtar të kryer për të siguruar verifikimin e përputhshmërisë me ligjin e ushqimit dhe ushqimit për kafshë, shëndetin e kafshëve dhe rregullat për mirëqenien e kafshëve.

VI. PËRMBLEDHJE SHPJEGUESE E PËRMBAJTJES SË PROJEKTAKTIT

Për arritjen e qëllimeve të lartpërmendura, projektligji propozon ndryshimin e disa neneve të ligjit aktual si dhe propozon shtimin e disa neneve apo paragrafëve të reja, si më poshtë:

Në nenin 1 bëhen ndryshime në emërtime.

Në nenin 2 bëhen shtesa dhe ndryshime në nenin 3 “Përkufizime” të ligjit. Në këtë nen janë shtuar 18 përkufizime të reja.

Neni 3 ka ndryshuar nenin 4 duke shtuar konceptin e analizës së riskut.

Neni 4 shton nenin 4/1 pas nenit 4 për vlerësimin e riskut dhe përcakton që vlerësimi i riskut bëhet në mënyrë të pavarur, objektive dhe transparente nga Komiteti Shkencor i Vlerësimit të Riskut dhe panelet shkencore.

Neni 5 ndryshon nenin 5 në lidhje me komunikimin e riskut dhe ngarkon ministrinë për komunikimin e riskut me konsumatorin.

Neni 6 ndryshon nenin 6 në lidhje me menaxhimin e riskut duke ndarë qartë detyrat midis ministrisë dhe AKU-së në lidhje me këtë proces.

Neni 7 ndryshon nenin 8 në lidhje me parimet e transparencës duke përcaktuar qartë se informimi i konsumatorit duhet të përfshijë identifikimin e ushqimit ose ushqimit për kafshë, rrezikun që ai mund të paraqesë, si dhe masat e marra ose që mund të merren për të parandaluar, zvogëluar ose zhdukur këtë rrezik.

Neni 8 ndryshon nenin 16 në lidhje me kontrollin e ushqimeve në pikat e inspektimit kufitar duke përcaktuar se ky kontroll kryhet nga inspektori i PIK, masat që duhet të marrë në rast dyshimi ose mospërputhje me kërkesat e detyrueshme sipas legjislacionit ushqimor apo atij veterinar si dhe bashkëpunimin me autoritetet doganore.

Neni 9 shfuqizon nenin 17.

Neni 10 ndryshon nenin 18 në lidhje me dokumentacionin e importit dhe eksportit, njohjen e tyre si dhe procedurën në rast dyshimi.

Neni 11 ndryshon nenin 19 në lidhje me licencimin dhe rastet e pezullimit dhe/ose revokimit të licencës së operatorëve dhe stabilimenteve të ushqimit.

Neni 12 ndryshon nenin 20 në lidhje me identifikimin e operatorëve të biznesit ushqimor. Çdo stabiliment i licencuar identifikohet me një numër unik identifikimi për qëllimet e sigurisë ushqimore dhe e shënon atë në etiketë, në shenjat e tjera të barazvlefshme dhe në dokumentacionin shoqërues të ushqimit që prodhojnë apo përpunojnë.

Neni 13 ndryshon nenin 25 në lidhje me kërkesat për gjurmushmërinë e ushqimeve. Ky nen përcakton informacionin e nevojshëm për gjurmushmërinë si dhe ruajtjen e këtyre të dhënave jo më pak se 3 vjet.

Neni 14 shfuqizon pikën 2 të nenit 37.

Neni 15 ndryshon nenin 38 në lidhje me kontrollin zyrtar të ushqimit. ky nen përcakton kryerjen e këtij kontrolli nga inspektorët e AKU-së në të gjitha fazat e prodhimit, përpunimit dhe shpërndarjes me qëllim verifikimin e përputhshmërisë me kërkesat e detyrueshme të legjislacionit ushqimor.

Neni 16 shfuqizon nenin 39.

Neni 17 ndryshon nenin 40 në lidhje me planifikimin dhe procedurat e kontrollit zyrtar. Kontrolli zyrtar kryhet në përputhje me rregullat e parashikuara në ligjin e inspektimit, rregullisht në bazë të vlerësimit të riskut, pa njoftim paraprak.

Neni 18 ndryshon nenin 41 në lidhje me veprimtaritë, metodat dhe teknikat e kontrollit.

Neni 19 ndryshon nenin 43 në lidhje me masat e posaçme urgjente në rast dyshimi të arsyeshëm për shkelje të kërkesave të legjislacionit ushqimor dhe është e nevojshme kryerja e verifikimeve të mëtejshme dokumentare apo marrja e mostrave për analize deri në marrjen e një vendimi përfundimtar.

Neni 20 shton pas nenit 43, nenin 43/1 në lidhje me masat dhe sanksionet e posaçme administrative për operatorët e biznesit ushqimor.

Neni 21 shton pas nenit 43/1, nenin 43/2 në lidhje me masat e posaçme për trajtimin e ushqimit të pasigurt, nëse vlerësohet se nuk plotëson kërkesat e sigurisë dhe higjienës.

Neni 22 shton pas nenit 43/2, nenin 43/3 në lidhje me planin e monitorimit të mbetjeve, përgatitjen dhe mbikëqyrjen e zbatimit të tij nga AKU dhe laboratorët e autorizuar.

Neni 23 ka shfuqizuar gërmën c) në pikën 1 dhe në pikën 4, hiqet fjala “për të lëshuar çertifikatë ndërkombëtare” të nenit 45.

Neni 24 pas gërmës ç) të pikës 3 shton pikë 3.1 në nenin 46 në lidhje me laboratorët e referencës, përcaktimin e laboratorëve të tjerë të akredituar.

Neni 25 ndryshon nenin 47 në lidhje me planin e përgjithshëm për menaxhimin e krizave.

Neni 26 ndryshon nenin 48 në lidhje me masat e përgjithshme për garantimin e sigurisë ushqimore kur çmohet se një ushqim apo ushqim për kafshë paraqet një rrezik serioz për shëndetin e njerëzve, shëndetin e kafshëve apo për mjedisin dhe se një rrezik i tillë nuk mund të parandalohet, reduktohet apo eliminohet.

Neni 27 ndryshon nenin 50 ku në pikën 2, pas shkronjës dh) shtohet shkronja e) dhe pas pikës 2 shtohet pika 3 në lidhje me sigurinë e ushqimit për kafshë.

Neni 28 ndryshon nenin 51 në lidhje me importin, eksportin dhe kontrollin e ushqimit për kafshë.

Neni 29 ndryshon nenin 57 në lidhje me kontrollin zyrtar të ushqimit për kafshë.

Neni 30 shfuqizon nenin 58.

Neni 31 ndryshon nenin 59 në lidhje me zbatimin e dispozitave për laboratorët e autorizuar të kontrollit dhe të referencës.

Neni 32 shfuqizon pikat 3 dhe 6 të nenit 61.

Neni 33 ndryshon nenin 62 në lidhje me fushën e veprimtarisë së Autoritetit Kombëtar të Ushqimit.

Neni 34 shfuqizon nenin 63

Neni 35 ndryshon nenin 64 në lidhje me Bordin.

Neni 36 ndryshon nenin 66 në lidhje me Komitetin Shkencor të Vlerësimit të Riskut dhe panelet shkencore.

Neni 37 shton pikën 6 në nenin 72 në lidhje me akreditimin.

Neni 38 ka të bëjë me hyrjen në fuqi.

VII. INSTITUCIONET DHE ORGANET QË NGARKOHEN PËR ZBATIMIN E AKTIT

Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, Autoriteti Kombëtar i Ushqimit dhe Instituti i Sigurisë Ushqimore dhe Veterinarisë.

VIII. PERSONAT DHE INSTITUCIONET QË KANË KONTRIBUAR NË HARTIMIN E PROJEKTAKTIT

Në përgatitjen e këtij projektligji kanë kontribuar një grup ekspertësh nga Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural si ministria përgjegjëse për sigurinë ushqimore, ka përgatitur këtë projektligj.

IX. RAPORTI I VLERËSIMIT TË TË ARDHURAVE DHE SHPENZIMEVE BUXHETORE

Zbatimi i këtij projektligji nuk ka efekte financiare për buxhetin e shtetit.

MINISTRI

Niko Peleshi